Súd:	Najvyšší správny súd SR
Spisová značka:	31Dz/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	9623200369
Dátum vydania rozhodnutia:	03. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Juraj Vačok
ECLI:	ECLI:SK:NSSSR:2023:9623200369.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD. a sudcov Mgr. Michala Novotného, JUDr. Zdenky Reisenauerovej, vo veci námietky zaujatosti disciplinárne obvineného JUDr. I. U., sudcu Š. U. G., voči predsedovi senátu JUDr. Michalovi Matulníkovi, v konaní vedenom Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 32D/15/2021, takto

r o z h o d o l :

Predseda disciplinárneho senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky JUDr. Michal Matulník nie je vylúčený podľa § 4 zákona č. 432/2021 Z. z. disciplinárny súdny poriadok a § 31 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok z vykonávania úkonov disciplinárneho konania vedeného Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 32D/15/2021.

o d ô v o d n e n i e :

I.
1. V disciplinárnom konaní vedenom Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší správny súd“) pod sp. zn. 32D/15/2021, podal disciplinárne obvinený JUDr. I. U., sudca Š. U. G. D. C., C. H. H., dátum narodenia: XX. S. XXXX, bydlisko: T. C. XX, XXX XX H. H., (ďalej len „disciplinárne obvinený“) námietku zaujatosti voči predsedovi senátu JUDr. Michalovi Matulníkovi (ďalej len „sudca“) z dôvodov jeho blízkeho vzťahu k N. Š.. N. Š. mal údajne byť podávateľom podnetu, na základe ktorého bol podaný disciplinárny návrh. Disciplinárne obvinený namietal, že
· sudcovi muselo byť už na pojednávaní konanom dňa 19. decembra 2022 zrejmé, že oznamovateľom je N. Š.. Túto skutočnosť však sudca neoznámil, ďalej viedol ústne pojednávanie dňa 8. februára 2023, pričom svoju možnú zaujatosť oznámil až 9. februára 2023;
· sudca neuplatňuje rovnaký prístup k stranám v konaní, nakoľko na ústnom pojednávaní dňa 8. februára 2023 dal možnosť vyjadriť sa k prečítaným listinným dôkazom v rozpore s § 271 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v účinnom znení (ďalej len „Trestný poriadok“) aj navrhovateľovi;
· sudca vykonal ako dôkaz oboznámenie stanoviska Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „Súdna rada“). O tomto stanovisku hlasoval a na jeho príprave sa podieľal navrhovateľ, predseda Súdnej rady. Disciplinárne obvinený tiež uviedol, že sa nestotožňuje s uznesením Najvyššieho správneho súdu, sp. zn. 31Dz/1/2023, zo dňa 10. februára 2023, ktorým tento súd nevylúčil sudcu z vykonávania úkonov vo veci vedenej Najvyšším správnym súdom pod sp. zn. 32D/15/2021 na základe jeho oznámenia. Podľa názoru disciplinárne obvineného sa Najvyšší správny súd v predmetnom uznesení nevysporiadal so skutočnosťou, že existujú dôvodné pochybnosti o objektívnej nezaujatosti sudcu.

2. Sudca vo vyjadrení k námietke zaujatosti odkázal na svoje oznámenie o zaujatosti sudcu zo dňa 9. februára 2023, o ktorom bolo rozhodované Najvyšším správnym súdom v konaní pod sp. zn. 31Dz/1/2023. Dodal, že na pojednávaní konanom dňa 19. decembra 2023 nepadlo meno a priezvisko N. Š.. Nerozumie preto, že si to mal domyslieť, a nakoľko to neurobil, preukazuje to jeho nezaujatosť. Poukázal na to, že bezprostredne po odznení záverečných vyjadrení podal oznámenie z 9. februára 2023.

II.
Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov ... je vylúčený sudca, ... u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.
Podľa § 4 zákona č. 432/2021 Z. z. disciplinárny súdny poriadok (ďalej len „DSP“) ak tento zákon neustanovuje inak a ak to povaha veci nevylučuje, na disciplinárne konanie sa primerane použijú ustanovenia Trestného poriadku ... o vylúčení súdu a iných osôb ... .
Podľa § 24 ods. 1 DSP ak nastanú okolnosti, ktoré môžu zakladať dôvod zaujatosti predsedu disciplinárneho senátu, sudcov disciplinárneho senátu, prísediacich alebo sudcov senátu, ktorý rozhoduje o odvolaní proti disciplinárnemu rozhodnutiu, môže navrhovateľ, disciplinárne obvinený alebo jeho obhajca namietať ich zaujatosť. Námietku zaujatosti je potrebné uplatniť najneskôr do siedmich dní, odkedy sa dotknutý subjekt o dôvodoch zaujatosti dozvedel; na neskôr oznámenú námietku zaujatosti sa neprihliada.

III.
3. Najvyšší správny súd konštatuje, že námietka zaujatosti bola uplatnená oprávnenou osobou a včas (§ 24 ods. 1 DSP). Pristúpil preto k obsahovému vyhodnoteniu námietky zaujatosti, ktoré odôvodňuje v nasledovnom texte.

4. Námietku disciplinárne obvineného, že sudca musel už na ústnom pojednávaní konanom dňa 19. decembra 2022 vedieť, kto je podávateľom podnetu a neoznámil to, Najvyšší správny súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Najvyšší správny súd mal za preukázané, že na ústnom pojednávaní konanom dňa 19. decembra 2022 neodznelo meno a ani priezvisko podávateľa podnetu. Na tomto pojednávaní zo strany disciplinárne obvineného odznelo len, že sa jedná o osobu podpredsedu Národnej rady Slovenskej republiky bez jej identifikácie menom a priezviskom. Prvýkrát odznelo meno a priezvisko predmetného podpredsedu Národnej rady Slovenskej republiky až na pojednávaní konanom dňa 8. februára 2023 v rámci záverečných vyjadrení.

5. Najvyšší správny súd s ohľadom na uvedené nemal dôvod spochybňovať tvrdenie sudcu, že nestotožnil na pojednávaní 19. decembra 2022 uvádzaného podpredsedu Národnej rady Slovenskej republiky s osobou N. Š.. Pokiaľ by chcel vzťah s touto osobou zapierať, nemal by dôvod predložiť oznámenie o zaujatosti z 9. februára 2023 a na vzťah s N. Š. upozorniť. Sudca tak urobil z vlastnej iniciatívy, bez toho, aby ho účastníci konania akýmkoľvek spôsobom namietali, alebo ho spochybňovali.

6. V tejto súvislosti Najvyšší správny súd zdôrazňuje, že podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku k vylúčeniu sudcu môže prísť len pre pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. N. Š. nie je účastníkom disciplinárneho konania a ani osoba, s ktorou Trestný poriadok vylúčenie sudcu spája. Pokiaľ ide o pomer k veci, ten na základe tejto námietky nebol preukázaný. Sudca nepopiera blízky vzťah s N. Š.. Avšak aj vo svojom oznámení zo dňa 9. februára 2023 uviedol, že sa subjektívne zaujatý necíti.

7. Najvyšší správny súd už viackrát judikoval, že vylúčením sudcu sa vstupuje do práva na zákonného sudcu. K vylúčeniu sudcu preto môže prísť len za predpokladu, že je nepochybne preukázaný jeho pomer k veci. Pomer k veci sudcu posúdil Najvyšší správny súd v uznesení zn. 31Dz/1/2023, zo dňa 10. februára 2023, kde uviedol: Sama okolnosť, že N. Š. (údajne) podal podnet navrhovateľom, aby podali disciplinárny návrh, a sudca, je v priateľskom vzťahu s N. Š., nemôže byť pomerom k prerokúvanej veci. Takýto pomer by totiž vychádzal z predpokladu, že dve osoby, ktoré sú v priateľskom vzťahu, majú automaticky na všetky otázky rovnaké názory a že z konania jednej z nich možno automaticky vyvodzovať závery ohľadom úmyslov či pohnútok druhej z nich. U sudcu by to zasa znamenalo predpokladať, že ak niekto, s kým je v priateľskom vzťahu, vyjadrí určitý názor, potom sa sudca bude usilovať byť s jeho názorom v zhode. Takéto „simultánne“ myslenie však vo výsledku znamená, že u sudcu sa predpokladá neschopnosť pri výkone funkcie samostatne myslieť a urobiť si vlastný názor, odlišný od názoru, ktorý (eventuálne) vyjadril jeho kamarát. Logicky však každý sudca má určitý okruh priateľov, ktorí majú svoje vlastné názory na rôzne, aj kontroverzné témy, o ktorých musí rozhodovať aj sám sudca. Za takých okolností by sa potom musela zaujatosť sudcu predpokladať v každej jednej

veci, pokiaľ by sa nepreukázalo, že žiaden jeho priateľ sa k takejto téme nevyjadril alebo že sudca je vnútorne schopný sa od názoru svojho kamaráta či priateľa odosobniť. Takýto predpoklad osobnej (názorovej) predpojatosti však nezodpovedá ustanoveniu § 31 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý výslovne predpokladá, že sa preukáže existencia konkrétneho pomeru práve k prerokúvanej veci.

8. Od prezentovaného názoru sa nemá Najvyšší správny súd dôvod odkloniť. Z podanej námietky zaujatosti nevyplýva, že by mal sudca mať záujem na výsledku sporu len z dôvodu, že podnet na začatie disciplinárneho konania podala jemu blízka osoba. Už oznámenie sudcu o svojej zaujatosti s vyhlásením o subjektívnom pocite svojej nezaujatosti dokazujú, že sudca nemá žiaden záujem na tom, aby vec dopadla v prospech takéhoto podávateľa podnetu. Nepreukázalo sa pritom, že sudca o podávateľovi vedel skôr, ako na pojednávaní konanom dňa 8. februára 2023. Najvyšší správny súd pritom opätovne zdôrazňuje, že pokiaľ by sudca mal v úmysle tajiť tento vzťah, nemal by žiaden dôvod podávať oznámenie o svojej zaujatosti 9. februára 2023.

9. Napádané úkony sudcu pri vedení pojednávania vrátane vykonávania dokazovania nie sú dôvodom na jeho vylúčenie podľa § 31 Trestného poriadku. Dôvody pre vylúčenie sudcu sú viazané výlučne na pomer k osobám alebo prejednávanej veci, prípadne v účasti na rozhodovaní v tej istej veci na súde nižšieho stupňa. Najvyšší správny súd už v minulosti judikoval, že v námietke zaujatosti nemožno použiť ako dôvod okolnosti, ktoré spočívajú v postupe súdu v konaní v prejednávanej veci (porovnaj uznesenie Najvyššieho správneho súdu, sp. zn. 31Dz/11/2022, z 6. júla 2022). Z tohto dôvodu vyhodnotil Najvyšší správny súd námietky týkajúce sa nerovnakého prístupu pri vyjadrovaní sa k vykonaným dôkazom a oboznámenia stanoviska Súdnej rady Slovenskej republiky za nedôvodné.

10. Ku konštatácii disciplinárne obvineného o nestotožnení sa s uznesením Najvyššieho správneho súdu, sp. zn. 31Dz/1/2023, zo dňa 10. februára 2023, Najvyšší správny súd uvádza, že v tomto konaní nie je oprávnený preskúmavať svoje predošlé uznesenie. Toto uznesenie je právoplatné a Najvyšší správny súd je ním v ďalšej rozhodovacej činnosti viazaný.

IV.
11. S ohľadom na všetky tieto skutočnosti Najvyšší správny súd nezistil existenciu dôvodov pre vylúčenie sudcu v rozsahu, v ktorom napadá jeho zaujatosť disciplinárne obvinený v námietke zaujatosti. Rozhodol preto spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia.

12. Toto uznesenie prijal Najvyšší správny súd jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.